

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 Oslo

Deres ref.: 2003/1372 ME/ME1 DCBU:elt

Oslo, 23.06.03

HØRINGSFORSLAG TIL ENDRINGER I ÅNDSVERKLOVEN M.M. SOM FØLGE AV EUROPAPARLAMENTET OG RÅDSDIREKTIV 2001/29/EF-HØRING

Norsk Musikkforleggerforening har i brev av 2.april d.å.mottatt departementets høringsutkast til forslag til endringer av åndsverkloven som følge av implementering av EU-direktiv i norsk rett.

Norsk Musikkforleggerforening er en av TONOs gruppeforeninger, og medlemsorganisasjon av såvel Kopinor som Norwaco. Gjennom TONO forvaltes våre medlemmers rettigheter på så vesentlige områder som fremføring og lydfesting. Foreningens medlemmer representerer både nasjonale som internasjonale musikkforlagsinteresser.

Gjennom Kopinor forvaltes våre medlemmers interesser non-eksklusivt gjennom avtaler Kopinor har med brukere innen skoleverket, høgskole-/universitetssektoren, næringslivet m.m.

Vår forening er kjent med at de andre organisasjoner avgir egne, omfattende høringsvar.

Høringsforslaget denne gangen innbefatter nå også spørsmålet om privatkopieringsvederlag. Det vises til vår forenings høringsvar av 30.03.01. I vårt høringsvar sluttet vi oss til TONOs syn om behovet for vern av opphavsretten gjennom å legge et vederlag på ikke bare lagringsmedier (nåværende og fremtidige), men også forskjellig annet utstyr.

Innledningsvis vil vi fortsatt påpeke at departementets "begrensning" til lagringsmedier ikke oppfyller det behov for vern av opphavsretten, men at vederlagsplikten også bør omfatte utstyr for opptaks-, lagrings- og avspillingsutstyr (mp3-spillere m.m.) (nåværende og fremtidige).

Dette er et særs viktig punkt for rettighetshavere til musikk, og det kan ikke ha unngått noen at nettopp musikkområdet nå er kraftig rammet av kopiering, hjemmebrenning av CD'er og distribusjon av musikkfiler fra nettbaserte distributører (private og andre ikke-lisensierte kilder).

Videre vil vi uttrykke vår støtte til TONOs syn slik det fremkommer som oppsummering på siste side av TONOs høringsvar:

- midlertidig kopier vernet etter eneretten i § 2
- lovlig privatkopiering skal skje fra lovlig kilde

- innføring av forbud mot fremmed hjelp ved privatkopiering
- innføring av nytt kapittel 6a vedr. beskyttelsessystemer

Norsk Musikkforleggerforening ønsker, som TONO at departementet tar stilling til følgende:

- (som nevnt ovenfor) at departementet tar stilling til å inkludere lagrings-, avspilling- og opptaksmedier i vederlagsordningen (mp3-spillere o.a.) (nåværende og fremtidig teknologi)
- privatrettslig individuell vederlagsordning (§ 12a-12c) (TONOs hørings svar side 10)
- 1/3 kollektivt og 2/3 individuell fordeling av innkrevd vederlag
- at kollektiv andel ikke skal fordeles via fond, men via rettighetshaverorganisasjoner

Som TONO kan vi heller ikke støtte departementets endringsforslag når det gjelder

- utvidelse av den private sfære til å omfatte offentlig tilgjengelige terminaler
- undervisningsinstitusjoners adgang til fjernundervisning uten avtale og klarering
- innføring av ny avtalelisens for kringkasternes samlinger og arkiv

3.3.9 Avtalelisens for bruk i samleverk (§ 18)

Med betydelig overraskelse har vi notert at departementet legger opp til en avtalelisensordning på dette område.

Vi har notert oss Kopinor's syn i deres hørings svar. Vi støtter i hovedtrekk den bekymring som Kopinor uttrykker, og de spørsmål de stiller.

Nåværende lovtekst har sin opprinnelse i en tid hvor eneste publiseringsform var trykk.

Lovteksten ga utgiverne rett til å ta med åndsverk av mindre omfang m.m. i samleverk ment for skole og kirke. Begrensningen gjaldt verk mindre enn 5 år gamle, og undervisningsverk.

I denne gamle etablerte "papirverden" har det nedfelt seg en forvaltningspraksis som fungerer tilfredsstillende og effektivt for såvel bruker som rettighetshaver.

For musikkforlagene, som med hjemmel i avtaler med opphavsmenn forvalter musikkverk, finnes ryddige lisensordninger som utgivere benytter på en ryddig måte. Avtaler slutes raskt, vederlag innkreves og fordeles.

Etter forslaget til lovtekst er det ikke lenger noe skille mellom ei skolesangbok/salmebok eller ei vanlig kommersiell sangbok. Dette anser vi for å være en dramatisk endring i forhold til nåværende lovtekst.

Begrunnelse for endringen har sin basis i EU-direktivet og rundt begrepet "kommersiell" utgivelse. Vi ser naturligvis at ei sangbok også fra forlagets side har et økonomisk formål, slik andre "kommersielle" sangbøker har det, men vi tviler sterkt på at departementets modell med avtalelisens gjennom en organisasjon (§ 36) vil være en forenkling i forhold til nåværende forvaltningsmodell gjennom profesjonelle aktører i markedet.

Har departementet tenkt "digitale samleverk" , og kun dette når teksten ble skrevet?

Unntaksvis kan vi forstå en begrunnelse for en forenkling på dette ene området. På trykkområdet er forenklingen forlenget etablert gjennom praksis med kontakt mellom utgiver og rettighetshaver.

Kopinor uttaler i sitt svar (side 24):

" Departmentet synes ikke å ha noen motforestillinger mot å etablere en avtalelisensordning på området som idag - iallefall blant profesjonelle brukere - dekkes opp ved individuelle avtaler og individuelle vederlagsfastsettelse, og begrunner ikke nærmere behovet for en slik ordning. Forslaget vil bl.a. hjemle opprettelse av elektroniske og andre databaser bestående av et stort antall verk, så langt databasen kvalifiserer som samleverk, i kraft av avtalelisens."

Vi stiller derfor nok en gang spørsmålet : Hva mener departementet egentlig med sitt forslag? Er det nettopp samleverk på elektroniske medier som er bakgrunnen for forslagsteksten i § 18?

Vi finner ingen begrunnelse for å endre forvaltningspraksisen iallefall for trykte medier, fordi "en forenkling" forutsetter jo at den er komplisert slik den idag praktiseres, - noe som ikke er tilfelle.

En begrunnelse måtte jo være utfra en kunnskap man besitter om vanskeligheter i markedet etter gjeldende lovtekst, men vi som arbeider midt i dette markedet kan berolige departementet på dette punkt. Både når det gjelder lisensiering til skolebokmarkedet, kirken, og det vanlig kommersielle markedet fungerer effektive og rimelige lisensieringsordninger direkte fra rettighetshavere, - og ikke minst gjennom musikkforlag, til alle aktuelle brukergrupper.

Skulle så lovteksten virkelig omfatte "alle former for samleverk", - uansett form og type: papir, analoge, digitale, - samleverk for skole og kirke, samleverk for foreninger (ideelle som andre), samt rene kommersielle samleverk for det åpne markedet, er Norsk Musikkforleggerforenings klare syn at vi ikke kan anbefale våre medlemmer å overdra forvaltningen av slike rettigheter (grafiske o.l.) til en organisasjon.

Da avtaler med opphavsmenn baserer seg på individuelle avtaler, samt at forvaltningen av subforlagsrettigheter ofte har klare forvaltningsmessige begrensninger, må denne type lisensiering fortsatt gjøres "hands on" av vedkommende musikkforlag med bruker.

Vi anmoder departementet på nytt å se på § 18.

Med hilsen
For Norsk Musikkforleggerforening

Leif A.Dramstad
Formann
Kontaktlf.: i Norsk Musikforlag - 23 00 20 10 / Fax 22 42 44 35 /
Epost: leif.dramstad@musikforlaget.no

